ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Maardu Gümnaasium
info@mgm.ee

09.11.2026 nr 2.2-10/26/4251-3

Tähelepanu juhtimine

Andmekaitse Inspektsioon (AKI) sai märgukirja seoses Maardu Gümnaasiumi õpilaste isikuandmete töötlemisega e-uurimus.ee platvormil. Pöördumises tõstatati küsimused õpilaste teavitamise, platvormi kasutamise vabatahtlikkuse ning õpilaste isikuandmete teistele teenusepakkujatele ja kolmandasse riiki edastamise kohta.

Pöördumisest ajendatuna juhime Maardu Gümnaasiumi tähelepanu isikuandmete töötlemise nõuetele seoses õppetöös kasutatavate rakendustega.

Selgitame, et isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artikli 4 punkti 1 kohaselt on isikuandmeteks igasugune teave tuvastatud või tuvastatava füüsilise isiku kohta. Isikuandmeteks võivad olla ka õpilasega seostatavad uurimistööd, vastused ja sõnumid. IKÜM artikli 4 punkti 2 kohaselt on isikuandmete töötlemine muu hulgas nende kogumine, salvestamine, kasutamine ja edastamine.

Isikuandmete töötlemisel tuleb järgida IKÜM artiklis 5 sätestatud põhimõtteid: töötlemine peab olema seaduslik, õiglane ja läbipaistev, seotud kindla eesmärgiga ning piirduma eesmärgi saavutamiseks vajalike andmetega; andmed peavad olema õiged, neid ei tohi säilitada vajalikust kauem ning nende turvalisus peab olema tagatud. Iga töötlemistoimingu jaoks peab olema IKÜM artikli 6 kohane õiguslik alus. Enne rakenduse kasutuselevõttu tuleb hinnata selle vajalikkust õppetöös ning selgitada välja, milliseid isikuandmeid rakenduses töödeldakse, arvestades nii kasutajate sisestatud kui ka automaatselt kogutavate andmetega. Kui töötlemine põhineb nõusolekul, peab nõusolek olema vabatahtlik, konkreetne, teadlik ja ühemõtteline ning seda peab saama sama lihtsalt tagasi võtta kui anda (IKÜM artikli 4 punkt 11 ja artikkel 7).

Läbipaistvuse põhimõtte kohaselt tuleb õpilastele ja nende vanematele anda selget ja arusaadavat teavet isikuandmete töötlemise kohta (IKÜM artiklid 12–14). Muu hulgas peab olema selge, millisel eesmärgil ja õiguslikul alusel andmeid töödeldakse, kellele neid edastatakse ning kui kaua neid säilitatakse.

IKÜM artikli 5 lõike 1 punkti f ja artikli 32 kohaselt tuleb tagada isikuandmete turvalisus, rakendades riskidele vastavaid tehnilisi ja korralduslikke meetmeid. Rakenduse kasutamisel tuleb muu hulgas hinnata, kuidas on kaitstud kasutajakontod ja andmed ning kellel on neile juurdepääs. Juurdepääsuõigused peavad piirduma vajalikuga ning neid tuleb regulaarselt üle vaadata. Samuti tuleb tähelepanu pöörata tarkvara ajakohasusele ja andmete turvalisele edastamisele. IKÜM põhjenduspunkti 38 kohaselt väärivad laste isikuandmed erilist kaitset.

Kool vastutab isikuandmete töötlemise nõuete täitmise eest ka juhul, kui ta kasutab õppetöös välise teenusepakkuja rakendust. Kui teenusepakkuja töötleb isikuandmeid kooli nimel, tuleb järgida IKÜM artiklis 28 sätestatud nõudeid, sealhulgas reguleerida töötlemine nõuetekohase lepingu või muu õigusaktiga. Koolil peab olema ülevaade teenusepakkuja kasutatavatest alltöötlejatest ning sellest, kus andmeid säilitatakse ja kellele neid edastatakse. Isikuandmete edastamisel kolmandasse riiki tuleb lisaks järgida IKÜM V peatükis sätestatud tingimusi.

Tehisaru funktsiooniga rakenduste puhul tuleb täiendavalt selgitada välja, kas sisestatud andmeid kasutatakse mudelite treenimiseks või teenuse arendamiseks, mis eesmärgil ja õiguslikul alusel selline edasine töötlemine toimub ning kas seda saab piirata või keelata. Hinnata tuleb, kas isikuandmete sisestamine on üldse vajalik või saab eesmärgi saavutada anonüümsete andmetega. Õpilastele ja nende vanematele peab olema selge, millal ja kuidas tehisaru kasutatakse.

Palume eeltoodut arvestades üle vaadata e-uurimus.ee platvormi kasutamisega seotud andmetöötluse korraldus ning vajaduse korral ajakohastada teavitusi, kokkuleppeid ja turvameetmeid, et tagada õpilaste isikuandmete töötlemise vastavus IKÜM-i nõuetele.

Täiendavaid selgitusi leiate AKI veebilehelt: „Rakenduste kasutamine haridusasutuste töös“.

Käesolevale tähelepanu juhtimisele AKI vastust ei oota, kuid vajaduse korral võib AKI kontrollida isikuandmete töötlemise nõuete täitmist.

Lugupidamisega

Mona-Reti Pavlov
jurist
peadirektori volitusel